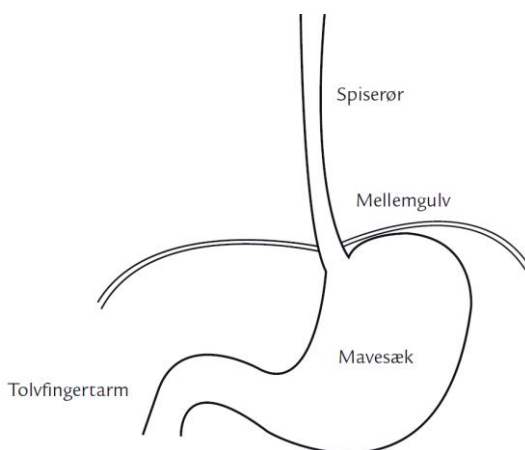

Operation for svulst i mavesækken

Du er blevet tilbudt en operation, hvor du på grund af en svulst får fjernet hele eller en del af din mavesæk.

Vi har planlagt din indlæggelse til at vare 8-10 dage, men i nogle tilfælde kan det være nødvendigt, at du er indlagt i længere tid.

Denne pjeces beskriver forløbet før, under og efter din operation. Den kan ikke besvare alle spørgsmål, så du og dine pårørende er velkomne til at stille spørgsmål til os, hvis I har behov for det.

Mavesækken inden operation

SÅDAN FOREGÅR OPERATIONEN

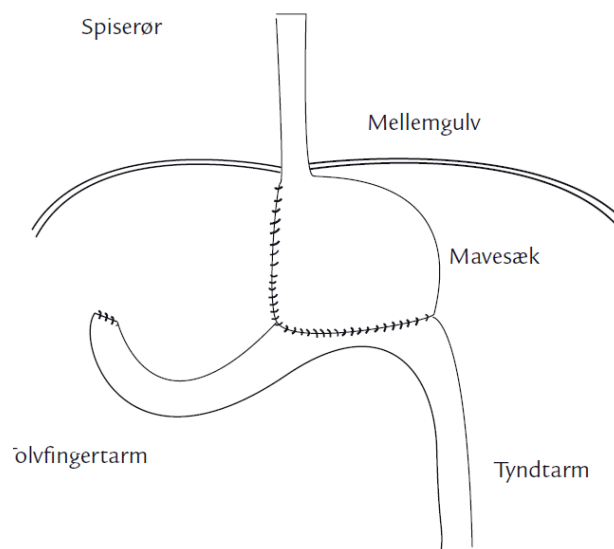
Inden operationen får du den medicin, du har aftalt med anæstesi-lægen.

Under operationen er du fuldt bedøvet. På operationsafsnittet bliver du mødt af anæstesi-personalet. Inden du bliver bedøvet, vil anæstesi-lægen anlægge et smertekateter (epiduralkateter) i ryggen på dig. Du får også lagt et drop på siden af halsen, som bliver brugt til at give dig væske og medicin.

Lægen laver et buet snit i dit maveskind under dine ribben. Operationens omfang og snittets størrelse afhænger af, hvor stor svulsten er, og hvor den sidder. I nogle tilfælde kan lægen først afgøre hvordan det er mest optimalt at fjerne svulsten under selve operationen.

Svulst nederst i mavesækken

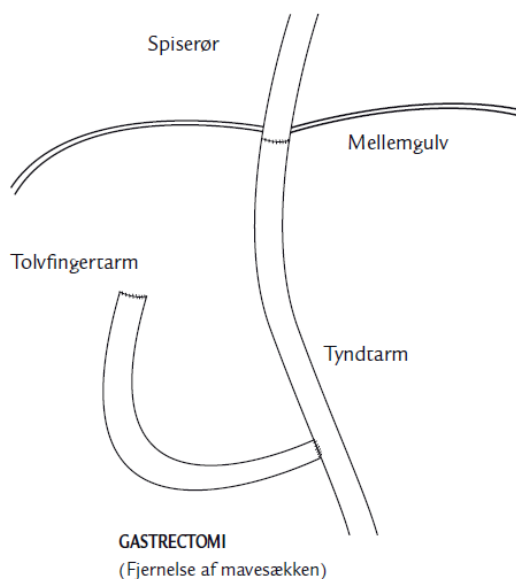
Hvis svulsten sidder i den nederste del af din mavesæk, kan lægen ofte operere, så du bevarer den øverste tredjedel af din mavesæk. Lægen forbinder din tyndtarm med den blivende del af din mavesæk for at sikre madens passage til resten af tarmsystemet.

SUBTOTAL GASTRECTOMI
(Fjernelse af 2/3 af mavesækken)

Svulst øverst i mavesækken

Hvis svulsten sidder i den øverste del af din mavesæk, er det nødvendigt, at lægen fjerner hele mavesækken. Lægen forbinder din tyndtarm med dit spiserør for at sikre madens passage til resten af tarmsystemet.

Under operationen vil lægen også fjerne lymfeknuder fra din bughule. På den måde fjerner vi kræftsygdommen, hvis den har spredt sig til lymfeknuderne, og vi kan undersøge, hvilket stadie sygdommen befinder sig på.

I nogle tilfælde vil det også være nødvendigt, at lægen fjerner din milt.

Operationen tager 2-3 timer.

SÅDAN FORBEREDER DU DIG I DAGENE FØR OPERATIONEN

Mød op til forberedelser i sygeplejeambulatoriet

Hverdagen før eller et par dage før operationen skal du møde i vores sygeplejeambulatorium til forberedelser. Der vil blive skrevet journal, og du får taget blodprøver og eventuelt et EKG. I løbet af dagen taler du med en sygeplejerske om dit indlæggelsesforløb. Du skal også tale med en anæstesi-læge om bedøvelse og smertebehandling. Derudover kommer du til at tale med den læge, der skal operere dig, hvis ikke du allerede har talt med lægen til forundersøgelsen i ambulatoriet. Hvis lægen ikke er til stede denne dag, kommer du til at hilse på lægen på selve operationsdagen.

Vær forberedt på, at der vil forekomme ventetid mellem de forskellige samtaler i løbet af dagen. Besøget i sygeplejeambulatoriet afsluttes senest klokken 14.00. Herefter kan du tage hjem. På selve operationsdagen skal du møde på A1 klokken 6.30.

Vask dig grundigt før operationen

Tag et bad om aftenen eller morgenen, og vask dig grundigt med vand og sæbe – særligt i navlen. Undlad at smøre dig med creme, da det gør desinfektion vanskeligere. Tag rent tøj på.

Fjern makeup og løse genstande

Af hensyn til hygiejne og sikkerhed under operationen skal du forberede dig således:

- **Makeup.** Fjern al makeup og neglelak. Under operationen skal vi kunne iagttage din hud naturlige farver.
- **Smykker.** Fjern løse dele såsom smykker, ur og ringe. Smykker er samlingssted for bakterier, der øger risikoen for infektion.
- **Daglige hjælpemidler.** Brillen, høreapparat og tandprotese tager vi af dig lige inden bedøvelsen.
- **Kontaktlinser.** Linser må du gerne beholde i. Fortæl dog sygeplejersken, hvis du bruger linser.

Mød fastende til operationen

Du skal faste inden bedøvelsen, så din mavesæk er helt tom. Møder du ikke fastende, kan vi være nødt til at aflyse din aftale. Følg derfor disse regler:

- Du må ikke spise fra midnat dagen inden operationen. Du må heller ikke drikke mælkeprodukter.
- Du må gerne drikke klare væsker indtil 2 timer før. Det kan fx være vand, saftvand eller te og kaffe uden mælk.
- For dit velbefindende før og efter bedøvelsen anbefaler vi, at du drikker et stort glas sød saft 2 timer før den planlagte operation og derefter ingenting, indtil bedøvelsen er overstået.
- Du må indtage medicin ifølge aftale med anæstesi-lægen. Spørg, hvis du er i tvivl.

EFTER OPERATIONEN – MENS DU ER PÅ HOSPITALET

Forvent at være koblet til udstyr

Når du vågner, vil du være koblet til følgende udstyr:

- **Iltslange.** Ilter dit blod, så dine sår og ar heler bedre.
- **Sonde i næsen.** Sonden går gennem din næse til mavesækken og videre ned i tyndtarmen. Sonden kobles til sug, så sammensyningerne i maven får lov til at hele. I den del, der går ned i tyndtarmen, får du ernæring, indtil du kan og må spise og drikke tilstrækkeligt selv.
Hvis du har fået fjernet din mavesæk, vil sonden ligge igennem et hul i dit maveskind og ind i din tyndtarm. Du vil være koblet til sonden i mindst 3 dage.
- **Dræn i bughulen.** I højre side af dit maveskind vil der sidde 1-2 plastikrør, der også kaldes dræn. Igennem drænene kan overskydende væske fra maven løbe ud. Vi fjerner dræn 2-6 dage efter operationen.
- **Smertekateter (epiduralkateter) i ryggen.** I din ryg sidder det lille plastikrør, som anæstesiologen lagde inden din operation. Du får smertestillende medicin igennem røret. Røret er koblet til en pumpe, der giver dig smertestillende medicin. Du kan ved et tryk på en knap give dig selv en ekstra dosis, hvis du har behov for det.
- **Kateter i urinblæren.** I dit urinrør og din urinblære ligger der en slange, der skal tømme din blære. Slangen er koblet til en pose, der opsamlere din urin de første par dage.
- **Drop i blodåre.** Droppet kan sidde på hånden eller armen eller på siden af halsen. Derigennem giver vi dig væske og smertestillende medicin.

Fortæl os om dine smerter

Der er vigtigt, at du fortæller os om dine smerter, så vi kan tilpasse smertelindringen til dit behov.

Smertebehandlingen gør, at du kan trække vejret godt igennem, hoste slim op og komme ud af sengen. Vi vil også spørge ind til dine smerter. Vi bruger en skala fra 0 til 10, når vi spørger ind til dine smerter. Her betyder 0 ingen smerter, og 10 betyder værst tænkelige smerter. Vi kan ikke love dig, at du vil være smertefri under hele indlæggelsen, men smerterne

skal være tålelige, så du kan komme ud af sengen og komme omkring.

Kom hurtigt ud af sengen

Det er yderst vigtigt, at du er fysisk aktiv efter operationen. Det forebygger komplikationer såsom blodpropper og lungebetændelse. Du kommer dig hurtigere og bedre efter operationen, når du kommer ud af sengen allerede fra første dag. Du vil få hjælp af plejepersonalet til at komme op at sidde i en stol samt til at gå rundt på afdelingen.

Vi regner med at du den første dag efter operationen er oppe i 4 timer og går 3 ture på gangen. Anden dag efter operationen kan du være oppe i 8 timer og gå 3 eller flere ture på gangen. Det er vigtigt, at du forsøger at overholde planen, da det er med til at forebygge komplikationer efter operationen. Lad gerne dine pårørende ledsage dig på dine ture rundt i afdelingen.

Kom skånsomt ud af sengen

For at skåne dit operationssår skal du lære at komme op i og ud af sengen på en bestemt måde:

- Bøj benene og tril om på siden.
- Før benene ud over sengekanten, samtidig med at du støder fra med den øverste arm.
- Stød fra med den underste arms albue, når kroppen er fri af madrassen.

Tag imod hjælp til hygiejne

Plejepersonalet hjælper dig med den personlige hygiejne og andre fornødenheder, indtil du igen kan klare det selv.

Brug PEP-fløjte

Du får udleveret en såkaldt PEP-fløjte, som skal hjælpe dig med at trække vejret dybt nok og med at løsne sekret mere effektivt efter operationen. Vi anbefaler, at du bruger PEP-fløjten hver time (3 x 10 pust) de første døgn efter operationen. Herefter anbefaler vi, at du bruger fløjten 4-6 gange om dagen for at forebygge komplikationer fra luftvejene.

Spis ikke almindelig mad

Du må ikke spise almindelig mad i cirka 3 dage efter operationen. Sonden, der ligger igennem din næse,

mave og tyndtarm, sikrer dig den ernæring, du har behov for i form af vitaminer, mineraler og proteiner.

I de første 3 dage efter operationen må du sammen med sondemaden få ½-1 liter vand eller knust is i døgnet. Det er for at skåne sammensyningerne i din mave.

Når du skal i gang med at spise almindelig kost igen, kan du i den første tid opleve kvalme, manglende appetit og madlede. Alligevel er det meget vigtigt, at du kommer i gang med at spise, så du kan bevare din muskelstyrke og fremme helingen af dine sår. Du kan få medicin mod kvalmen.

Tyg tyggegummi for at fremme tarmfunktionen

For at sikre, at din mave-tarm-funktion påvirkes mindst muligt, vil vi give dig afføringsmiddel, hvis du har brug for det. Desuden beder vi dig om at medbringe og tygge sukkerfrit tyggegummi minimum 3 gange om dagen, da det fremmer tarmfunktionen.

Få fjernet klips og dup såret tørt efter brusebad

Såret på maven er sat sammen med små klips. Disse klips skal fjernes 10-12 dage efter operationen, enten på afdelingen eller hos din egen læge, hvis du er udskrevet inden. Hvis såret ikke væsker, fjernes plastret 1 døgn efter operationen. Herefter kan du tage brusebad.

Når du tager brusebad, må vand og sæbe gerne løbe ned hen over såret. Dup såret tørt med et rent håndklæde efter badet. Herefter er det i hovedreglen ikke nødvendigt at bruge plaster. I den periode, hvor du har klips i huden, må du ikke tage karbad, gå i spabad, sauna, svømmehal og lignende.

NÅR DU KOMMER HJEM

Du bliver udskrevet, når du kan spise og drikke tilstrækkeligt.

Hvis du har fået fjernet din milt, vil du inden din udskrivelse få information og vejledning om de forholdsregler, du skal tage, efter du er kommet hjem.

Vi giver din praktiserende læge besked om din operation og indlæggelse.

Hvis du får akut brug for lægehjælp, efter du er kommet hjem, skal du kontakte din egen læge eller Lægevagten.

Hvis du har fået fjernet dele af eller hele din mavesæk, er der mindre plads til maden. Derfor skal du i tiden efter operationen spise mindre og hyppigere.

Beskyt arret

For at få et pænt ar anbefaler vi, at du beskytter arret med såkaldt englehud-tape, som du kan købe på apoteket. Du kan bruge englehud, når klipsene er fjernet og 3 måneder frem. Beskyt også arret mod sollys det første år for at undgå misfarvning af arret. Brug rigelig solcreme, eller fortsæt med at bruge englehud-tape. Det er normalt, at et ar klør, når såret heler. Det er også normalt at have blå mærker omkring såret. Disse forsvinder af sig selv i løbet af nogle uger. Rødfarvning af huden lige omkring klipsene er også normalt og kræver ingen behandling.

MULIGE KOMPLIKATIONER

Alle operationer indebærer en risiko for komplikationer. Komplikationer i forbindelse med operationen kan fx være sårinfektion, lungebetændelse, urinvejsinfektion, ansamling i bughulen eller utætheder på sammensyningerne.

MULIGE BIVIRKNINGER VED OPERATIONEN

Mavesækken medvirker til, at kroppen kan optage B12-vitamin. Efter operationen har du brug for en indsprøjtning med B12-vitamin hos egen læge hver 3. måned. Hvis du fortsat har en del af mavesækken, kan din læge måle B12-vitamin i en blodprøve for at vurdere, om der er behov for B12-indsprøjtninger fremover. Vi anbefaler også, at du spiser en almindelig tablet multivitamin hver dag.

Nogle patienter oplever en bivirkning kaldet dumping, der oftest optræder efter et stort indtag af kulhydrater. Bivirkningen kan give utilpashed, hjertebanken og svedeture umiddelbart efter, at du har spist.

KONTROL

Under operationen er der sendt materiale til undersøgelse. Hvis du er udskrevet, inden der er svar, bliver du indkaldt til samtale i ambulatoriet, hvor du får svar på prøverne. Eventuelt kontrolprogram vil blive tilrettelagt individuelt.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Mave- og Tarmkirurgisk Sengeafsnit A1
Tlf. 97 66 11 33
Vi træffes bedst 9.00 – 14.00